

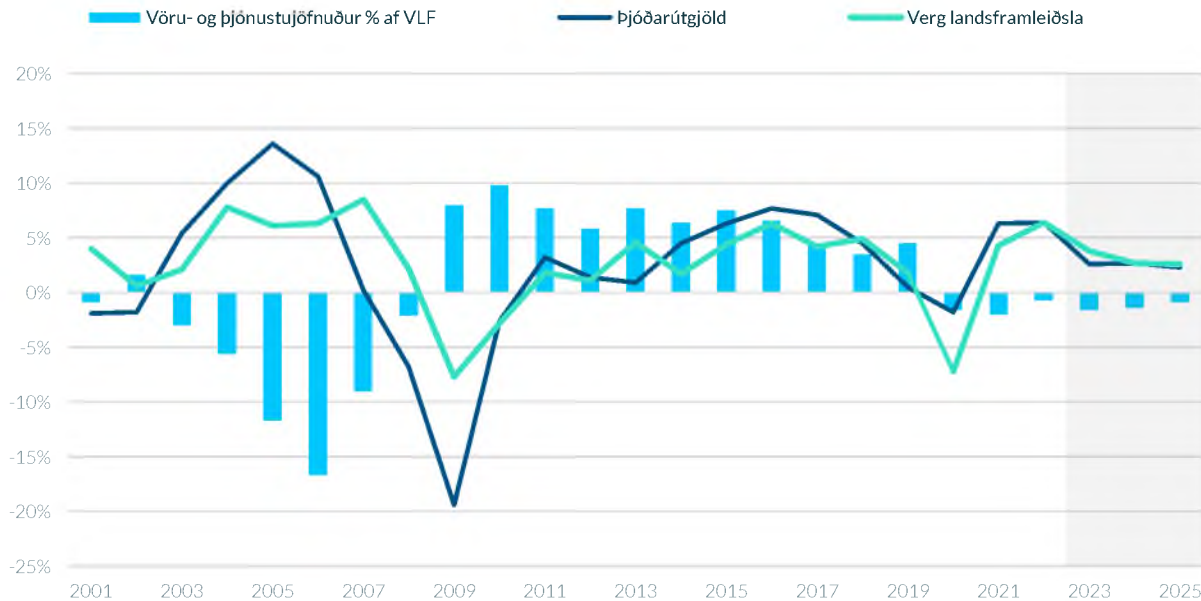
Þjóðhagsspá Hagstofu Íslands 2023-2028

Apríl 2023

Helstu niðurstöður

- Hægir á hagvexti.
- Minni vöxtur einkaneyslu í ár.
 - Verðbólga minnkar kaupmátt en staða vinnumarkaðar sterk.
- Fjárfesting eykst en hægir á þegar líður á spátímann.
 - Aukning atvinnuvegafjárfestingar í ár á breiðum grunni.
 - Samdráttur í opinberri fjárfestingu í ár.
- Útflutningur eykst í ár
 - Gjöful loðnuvertíð.
 - Ferðaþjónusta nær fyrri styrk.
- Verðbólguhorfur hafa versnað.

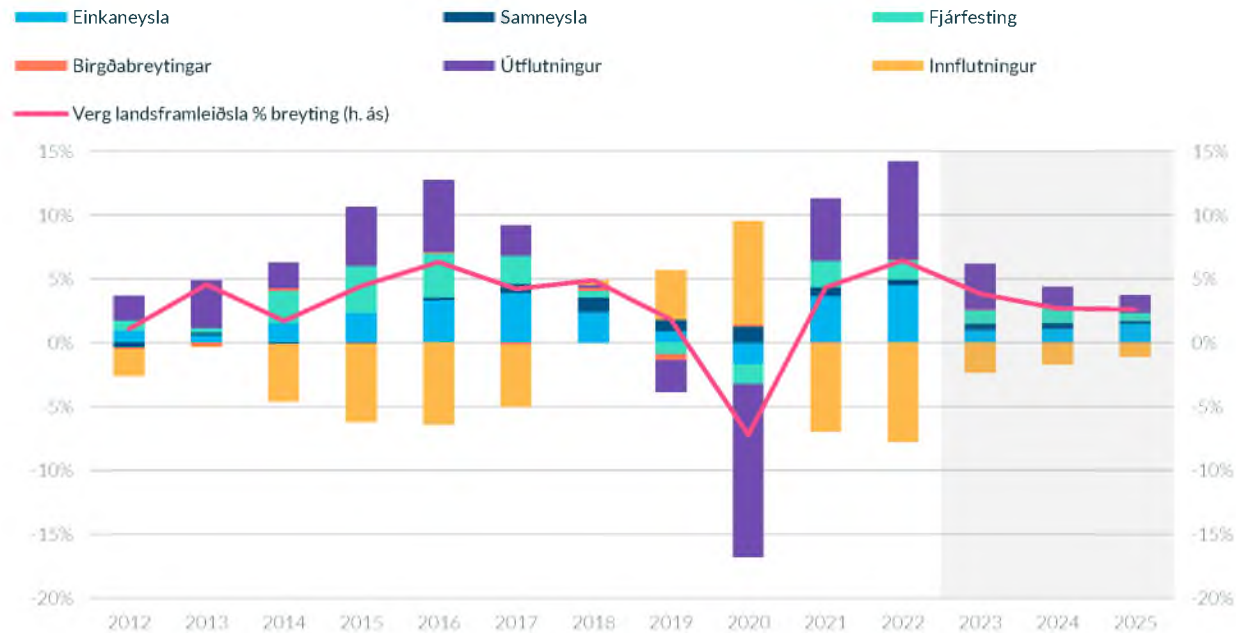
Hagvöxtur, þjóðarútgjöld og vöru- og þjónustujöfnuður

Heimild: Hagstofa Íslands.

- Mikill hagvöxtur á síðasta ári.
 - 6,4% vöxtur VLF og 6,4% aukning þjóðarútgjalda.
 - VLF fram úr VLF 2019.
 - Mesti hagvöxtur síðan 2007.
- Horfur á að hagvöxtur verði 3,8% í ár og 2,7% árið 2024
- Hægir á innlendri eftirspurn og gert ráð fyrir að þjóðarútgjöld aukist um 2,6% í ár og um 2,7% árið 2024.
- Jöfnuður vöru og þjónustu neikvæður um 1,4% af VLF í ár en gert ráð fyrir að hallinn minnki eftir það.

Framlag til hagvaxtar

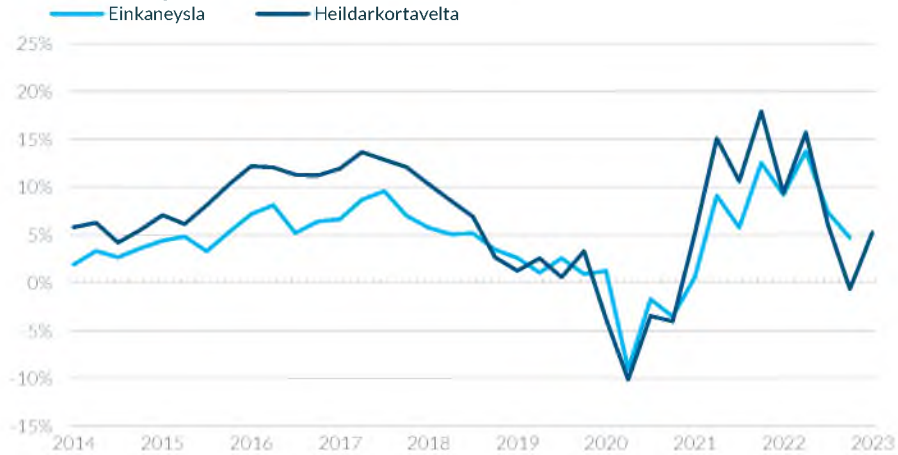

Heimild: Hagstofa Íslands.

- Mikill hagvöxtur á síðasta ári drifinn áfram af einkaneyslu og að hluta fjárfestingu.
 - Mikill bati í útflutningi en samsvarandi aukning innflutnings á móti.
- Reiknað með að hagvöxtur verði á breiðum grunni í ár.
 - Drifinn áfram af einkaneyslu, fjárfestingu og nettó utanríkisviðskiptum.
- Hagvöxtur drifinn áfram að mestu af einkaneyslu og fjárfestingu 24-25.

Einkaneysla og kortavelta

Raunbreyting milli ára

Útgjöld Íslendinga erlendis

Hlutfall af einkaneyslu

Skýringar: Innlend kortavelta verðlagsleiðrétt með vísitölu neysluverðs án húsnæðis. Kortavelta erlendis verðlagsleiðrétt með gengisvísitölu og verðbólgu viðskiptalanda.
Heimild: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands og OECD.

- Mikill kraftur í einkaneyslu á síðasta ári sem jókst um 8,6%.
- Ferðum Íslendinga erlendis fjölgaði um 167%.
 - Hlutfur útgjalda erlendis var 9,2% af einkaneyslu en meðaltal árunna 2017-2019 var 11%
- Kortavelta jókst 7,3% á árinu í heild en vöxturinn á síðasta fjórðungi ársins var nálægt núlli.
- Einkaneysla jókst hægar á síðari hluta ársins.
 - Gert er ráð fyrir að vöxturinn hægist enn frekar í ár.

Einkaneysla

Raunbreyting milli ára

Heimild: Hagstofa Íslands.

- Áætlað er að einkaneysla aukist um 1,9% í ár og 2,1% á næsta ári.
- Aukið vinnumagn í ferðapjónustu styður við einkaneyslu.
 - En aukin verðbólga og hærra vaxtastig dregur úr kaupmætti.
- Staða heimila talin sterk og mörg þeirra geta nýtt uppsafnaðan sparnað.
- Gert ráð fyrir að einkaneysla aukist um 2,6% að meðaltali út spátímabilið og veðri að jafnaði 52,1% af landsframleiðslu.

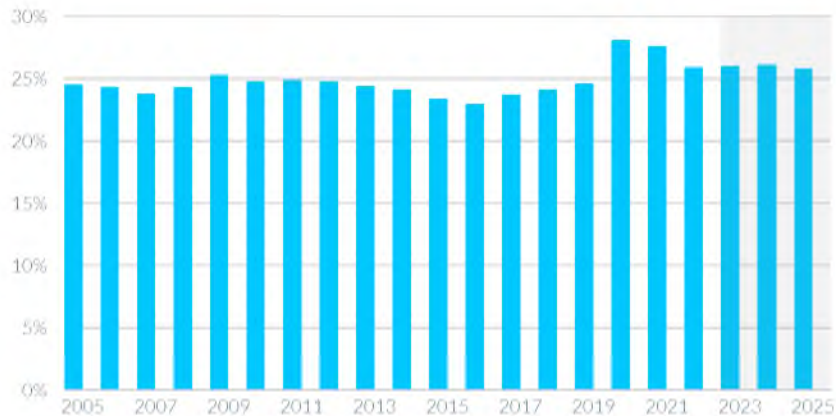
Samneysla

Raunbreyting milli ára

Samneysla

Hlutfall af vergri landsframleiðslu

Heimild: Fjármála- og efnahagsráðuneytið, Hagstofa Íslands og sveitarfélög.

- Samneysla óx um 1,6% í fyrra.
 - Nafnaukning ríkissins 8,7%
 - Nafnaukning sveitarfélaga 9,6%
- Gert ráð fyrir að vöxturinn verði 2% í ár og 1,7% á næsta ári.
- Í kjölfarið dragi úr vexti samneyslu sem verði 0,8% árið 2025.
- Hluttur samneyslu af VLF 28,1% árið 2020.
- Fór lækkandi árin 2021 og 2022 og var 25,9% í fyrra,
- Gert ráð fyrir að hlutfallið verði nokkuð stöðugt í ár og á næsta ári.

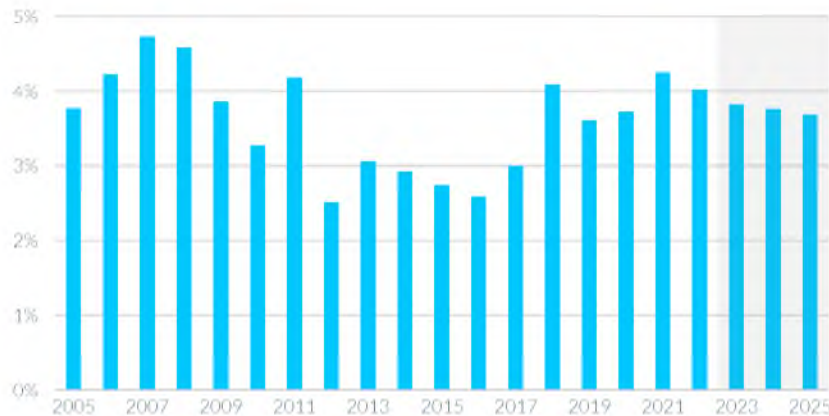
Fjárfesting hins opinbera

Raunbreyting milli ára

Fjárfesting hins opinbera

Hlutfall af vergri landsframleiðslu

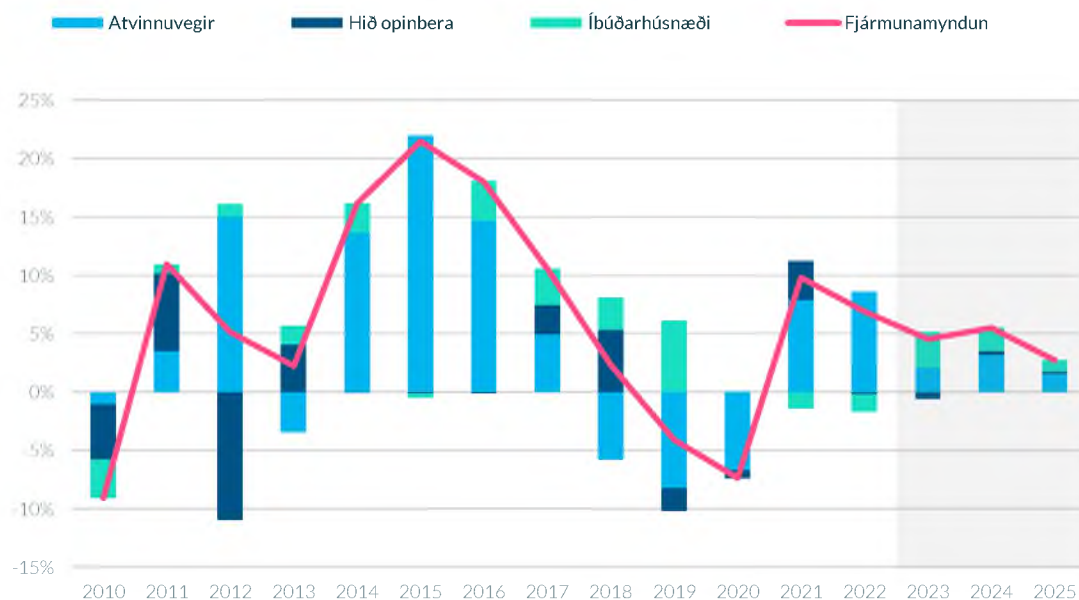

Heimild: Fjármála- og efnahagsráðuneytið, Hagstofa Íslands og sveitarfélög.

- Fjárfesting hins opinbera dróst saman um 0,9% í fyrra.
 - Nafnaukning ríkissins 3,8%
 - Nafnaukning sveitarfélaga 17,1%
- Gert ráð fyrir áframhaldandi samdrætti í ár, um 3,5%.
- Viðsnúningur árið 2024 þegar búist er við 2,1% vexti í fjárfestingu hins opinbera.
- Hægir á vextinum árið 2025.
- Hlutfall opinberrar fjárfestingar af VLF 4% í fyrra.
- Hlutfallið fer lækkandi á næstu árum og verður um 3,7% árið 2025.
 - Í takt við meðaltal síðustu 20 ára

Fjármunamyndun og framlög undirliða

Raunbreyting milli ára

Heimild: Hagstofa Íslands.

- Atvinnuvegafjárfesting jókst um 15,2% á síðasta ári.
 - Vöxtur á breiðum grunni.
 - Endurskoðuð meðferð á flugvélum í þjóðhagsreikningum lækkar fjárfestingu í sögulegum tölum.
- Spáð 3,4% aukningu í ár.
 - Rúmlega 9% aukning án skipa og flugvéla.
 - Aukning á breiðum grunni þ.á.m í stóriðju og tengdum greinum.
- Reiknað með rúmlega 5% vexti 2024

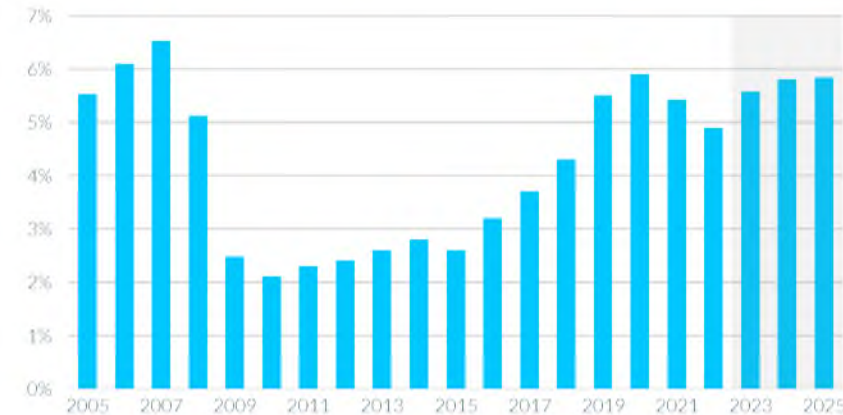
Íbúðafjárfesting

Raunbreyting milli ára

Íbúðafjárfesting

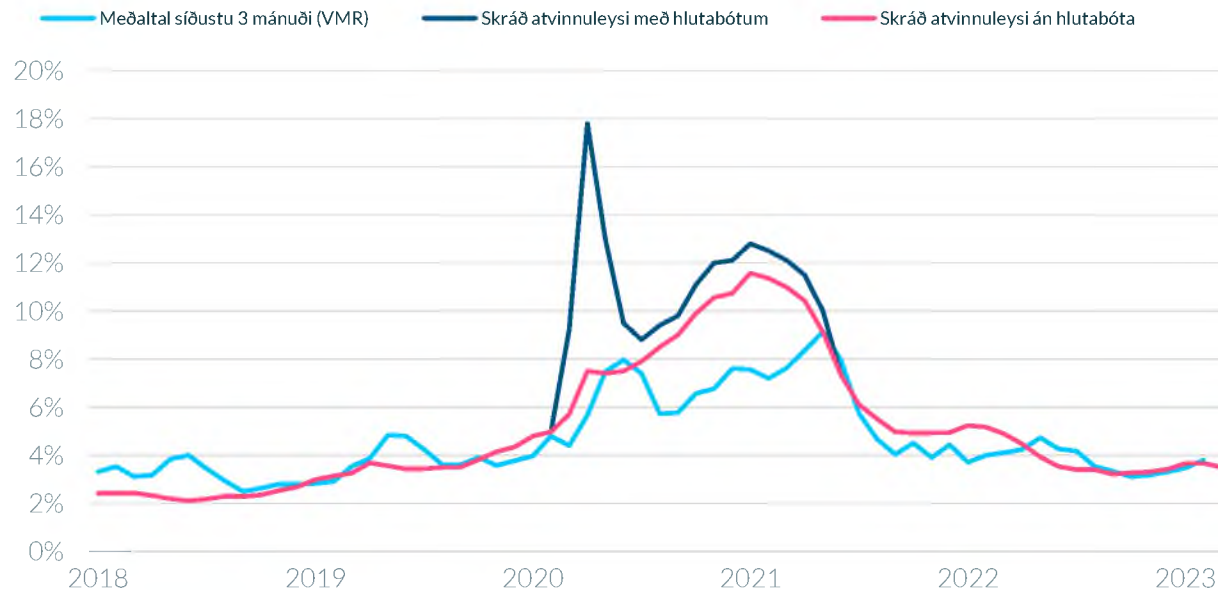
Hlutfall af vergri landsframleiðslu

Heimild: Hagstofa Íslands.

- Fjárfesting í íbúðarhúsnæði dróst saman um 5,9% í fyrra.
- Búist við kröftugum vexti í ár og á næsta ári.
 - Fjölgun ófullbúinna íbúða.
 - Fjölgun starfandi í byggingariðnaði.
 - Aukning í innflutningi byggingarefna.
- Reiknað með að vöxturinn verði 14,1% í ár og 8,1% á næsta ári.
- Hluttur íbúðafjárfestingar af VLF 4,9% í fyrra.
- Búist við að hlutfallið aukist í ár og verði 5,6% en vaxi hægar á næstu árum.

Atvinnuleysi

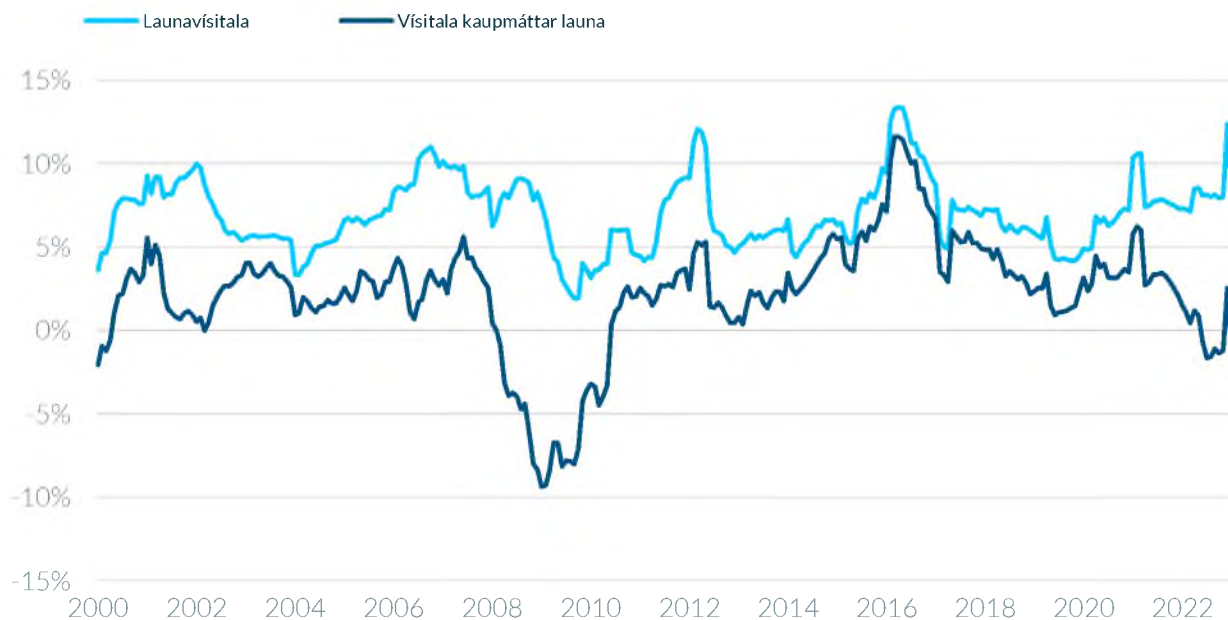

Heimild: Hagstofa Íslands og Vinnumálastofnun

- Staða á vinnumarkaði batnað mikið síðustu tvö ár.
- Heildarvinnustundir jukust um 6,7% á síðasta ári.
 - Fólki á vinnufærum aldri fjölgaði um 2,7%.
 - Atvinnuþátta fór úr 78,8% í 80,1%.
- Horfur á áframhaldandi fólksfjölgun sem mun drífa aukningu í heildarvinnustundum.
- Búist er við að atvinnuleysi verði 3,8% í ár að meðaltali og 4% árið 2024.
- Um 6.662 voru skráðir atvinnulausir hjá Vinnumálastofnun í febrúar, eða um 3,5% af vinnuafli.

Launavísitala

Breyting milli ára

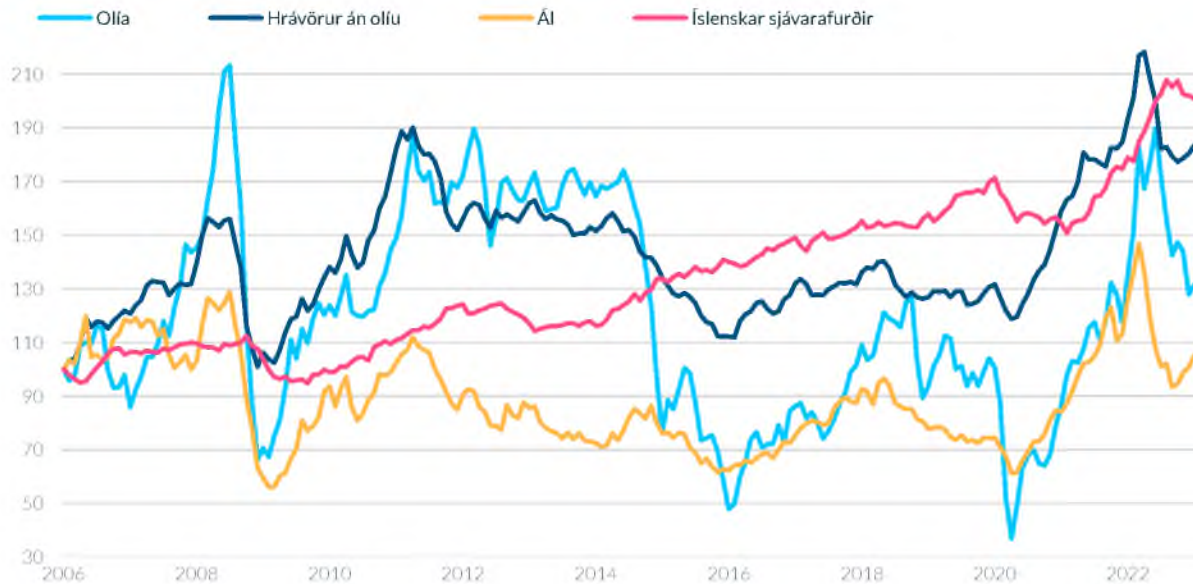

Skýringar: Kaupmáttur miðar við vísitölu neysluverðs.
Heimild: Hagstofa Íslands.

- Vísitala kaupmáttar launa stóð í stað árið 2022.
- Samningar meirihluta aðila á almenna vinnumarkaði undirritaðir í lok síðasta ár
 - Launavísitala hækkaði um 4% milli mánaða í desember.
- Gert er ráð fyrir að samningar á opinbera markaðinum verði í takt við almenna markaðinn
- Horfur á 0,4% aukningu kaupmáttar launa.
 - Þrátt fyrir 8,2% verðbólgu.
- Ovissa um launaþróun næstu ára.
 - Samningar á almenna renna út í jan 2024.
- Gert ráð fyrir að raunlaun hækki samhliða lækkandi verðbólgu á seinni hluta spátímans.

Hrávöruverð á heimsmarkaði

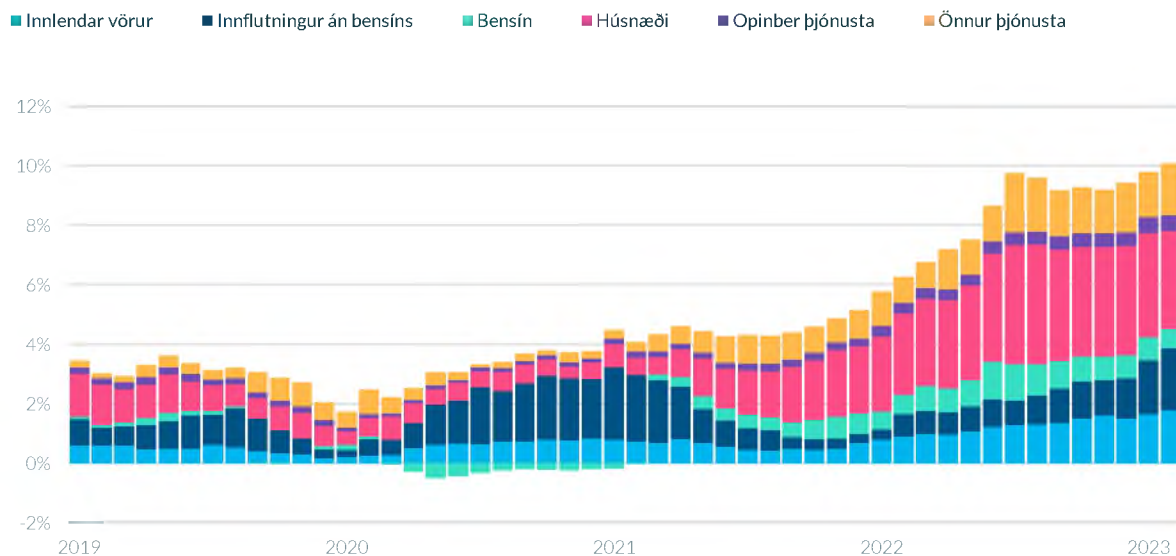
Vísitala (2006=100)

Mánaðarlegar tölur, síðasta gildi febrúar 2023.
Heimild: Alþjóðabankinn, Hagstofa Íslands.

- Miklar verðhækkningar á hrávörum í fyrra.
- Búist við að verð á hrávörum lækki að meðaltali í ár.
 - Olíuverð lækki um tæp 15%.
 - Álverð lækki um tæp 9%.
 - Verð annarra hrávara lækki um 8,5%.
- Reiknað með að verð olíu og annarra hrávara fari áfram hægt lækkandi næstu ár.
- En að álverð muni fara hægt hækkandi.
- Verð útfluttra sjávarafurða hækkaði mikið í fyrra.
- Góður bati í viðskiptakjörum síðastliðin 2 ár.
- En búist við að þau versni í ár.

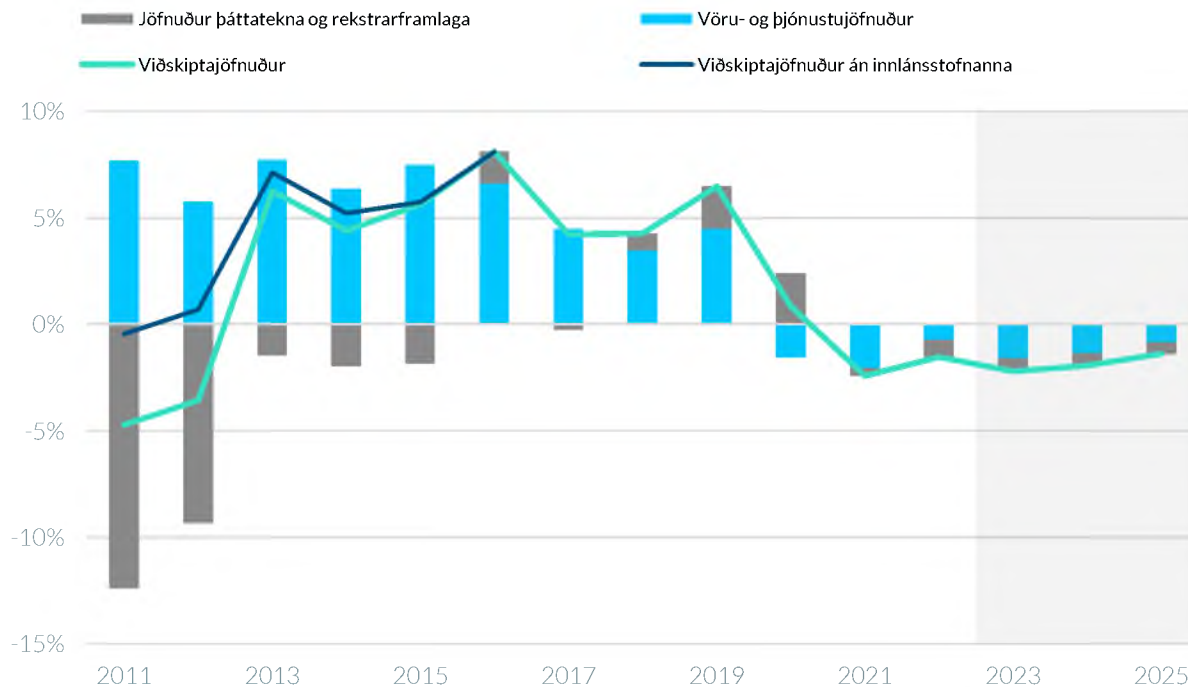
Framlag undirliða til verðbólgu

Heimild: Hagstofa Íslands.

- Verðbólguhorfur hafa versnað.
 - Húsnæði megindrifkraftur verðbólgu.
 - Hefur hægt á hækkunum milli mánaða.
 - Áfram mikill verðþrýstingur að utan
 - Mesta verðbólga í OECD ríkjum síðan á 9. áratugnum.
 - Gengi krónunnar lækkaði undir lok síðasta árs.
- Reiknað með 8,2% verðbólgu í ár.
 - Hámarki líklega náð á 1. ársfj.
- Spáð 4,6% verðbólgu árið 2024.
 - Hjöðnun erlendar verðbólgu
 - Áhrif verðhækkunar húsnæðis fjara út

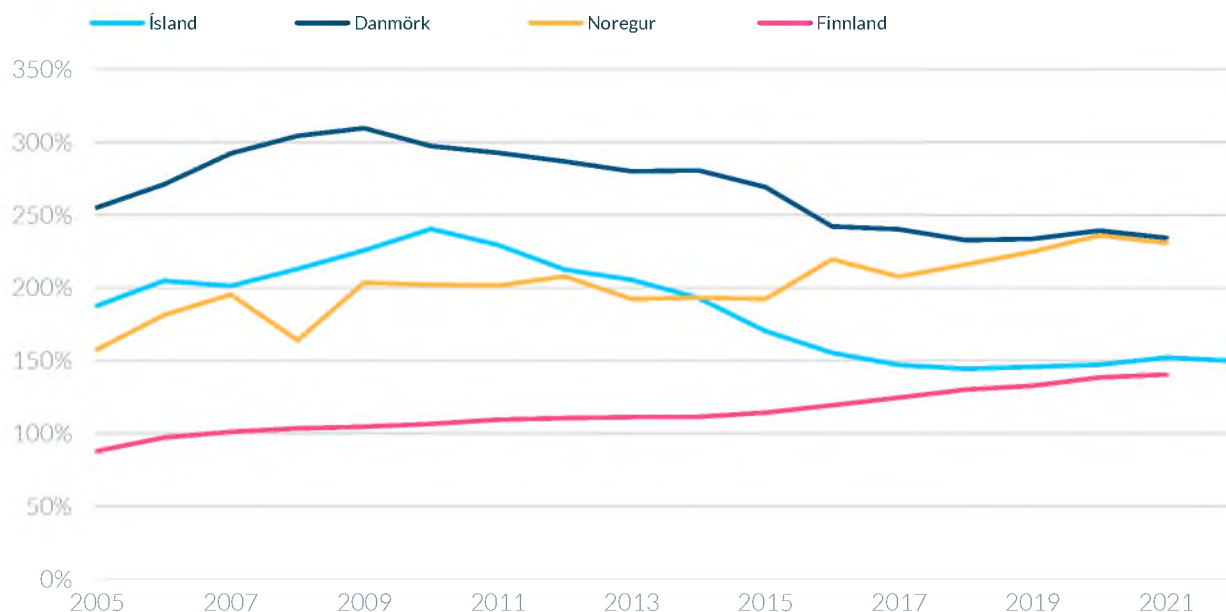
Viðskiptajöfnuður sem hlutfall af VLF

Heimild: Hagstofa Íslands og Seðlabanki Íslands.

- Útlit er fyrir um 7,8% vöxt úflutnings í ár og 3,3% á næsta ári.
 - Búist er við 2,1 milljón ferðamanna í ár og um 2,2 á næsta ári.
 - Loðnuvertíðin búhnykkur í ár.
- Búist er við að Innflutningur vaxi um 5,1% í ár en 3,4% á næsta ári.
 - Utanlandsferðir Íslendinga nálgast fjölda ársins 2018.
 - Innlend efnahagsumsvif.
- Áfram halli á viðskiptajöfnuði næstu ár.
 - 2,2% af VLF í ár og um 1,9% á næsta ári.
 - Versnandi viðskiptakjör í ár.

Skuldir heimila sem hlutfall af ráðstöfunartekjum

Skýringar: Bráðabirgðatölur fyrir skuldir heimila sem hlutfall af ráðstöfunartekjum árið 2022. Hrein erlend staða þjóðarbúsins án innlánsstofnanna fyrir árin 2008-2014.

Heimild: Eurostat, Hagstofa Íslands og Seðlabanki Íslands.

- Skuldir heimila um 150% af árlegum ráðstöfunartekjum.
 - Vaxtaendurskoðun á hluta óverðtryggðra lána næstu tvö ár.
 - Óvissa um útlánavexti en verðbólga hjaðnar á spátímanum.
- Skuldir atvinnufyrirtækja um 80% af VLF.
 - Mest aukning til byggingarstarfsemi og fasteignafélaga.
- Eiginfjárhlutfall KMB 2,3-4 prósentu- stigum yfir lágmarkskröfum Sl.
- Hrein skuldastaða við útlönd um 24%.

Övissupættir

- Verðbólguþróun innanlands og erlendis.
- Alþjóðlegar efnahagshorfur.
- Niðurstöður kjarasamninga.
- Stríðsátök í Úkraínu.

Þjóðhagsspá

	2022*	2023	2024	2025	Framreikningur		
					2026	2027	2028
Einkaneysla <i>Private final consumption</i>	8,6 (7.6)	1,9 (1.7)	2,1 (2.2)	2,8 (2.6)	2,5 (2.6)	2,5 (2.4)	2,5 (2.5)
Samneysla <i>Government final consumption</i>	1,6 (1.5)	2 (0.9)	1,7 (1.3)	0,8 (0.8)	0,3 (0.7)	0,9 (0.9)	0,7 (0.9)
Fjármunamyndun <i>Gross fixed capital formation</i>	6,9 (5.8)	4,5 (1.8)	5,5 (3.7)	2,7 (2)	1,5 (2.2)	0,5 (1.4)	2,3 (2.5)
Atvinnuvegaþjárfesting <i>Business investment</i>	15,2 (9.6)	3,4 (-1.1)	5,4 (4.1)	2,7 (0.7)	0,2 (2.2)	0,3 (1)	2,1 (3.2)
Fjárfesting í íbúðarhúsnæði <i>Housing investment</i>	-6,3 (5.4)	14,1 (12.9)	8,1 (5.3)	3,9 (3.9)	3,4 (3.5)	2,9 (3.1)	2,9 (3)
Fjárfesting hins opinbera <i>Public investment</i>	-0,9 (-4.8)	-3,5 (-3.8)	2,1 (-0.4)	1 (3.4)	3,4 (0)	-2,2 (-0.8)	2,1 (-0.7)
Þjóðarútgjöld alls <i>National final expenditure</i>	6,4 (5.6)	2,6 (1.6)	2,7 (2.3)	2,3 (2)	1,7 (2)	1,7 (1.8)	2 (2.1)
Útflutningur vöru og þjónustu <i>Exports of goods and services</i>	20,6 (19.1)	7,8 (3.7)	3,3 (3.6)	2,9 (3.2)	2,8 (3)	2,8 (2.5)	2,7 (2.4)
Innflutningur vöru og þjónustu <i>Import of goods and services</i>	19,7 (16.9)	5,1 (3.2)	3,4 (3.2)	2,3 (2.1)	1,7 (2.3)	1,4 (1.9)	1,8 (2.1)
Verg landsframleiðsla <i>Gross domestic product</i>	6,4 (6.2)	3,8 (1.8)	2,7 (2.5)	2,6 (2.5)	2,2 (2.4)	2,3 (2.1)	2,4 (2.3)
Vöru- og þjónustujöfnuður (% af VLF) <i>Goods and services balance (% of GDP)</i>	-0,7 (-1.2)	-1,6 (-1.4)	-1,4 (-1.1)	-0,9 (-0.4)	-0,3 (0.1)	0,4 (0.4)	0,9 (0.7)
Viðskiptajöfnuður (% af VLF) <i>Current account balance (% of GDP)</i>	-1,5 (-2.7)	-2,2 (-2.3)	-1,9 (-1.9)	-1,4 (-1.3)	-0,8 (-0.9)	-0,1 (-0.6)	0,4 (-0.3)
VLF á verðlagi hvers árs, ma. kr. <i>Nominal GDP, billion ISK</i>	3766,416 (3705)	111,616 (3955)	1441,294 (4203)	4716,07 (4437)	4956,52 (4670)	5210,853 (4895)	5490,889 (5146)
Vísitala neysluverðs <i>Consumer price index</i>	8,3 (8.2)	8,2 (5.6)	4,6 (3.5)	3 (2.6)	2,6 (2.5)	2,5 (2.5)	2,5 (2.5)
Gengisvísitala <i>Exchange rate index</i>	-3 (-3.9)	4,3 (-0.6)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Raungengi <i>Real exchange rate</i>	3,9 (6.2)	-1,7 (-0.9)	2,2 (0.7)	0,8 (0.4)	0,6 (0.5)	0,6 (0.5)	0,6 (0.6)
Atvinnuleysi (% af vinnuafli) <i>Unemployment rate (% of labour force)</i>	3,8 (3.8)	3,8 (3.9)	4 (4)	4,1 (4)	4,2 (4)	4,1 (4)	4 (3.9)
Kaupmáttur launa <i>Real wage rate index</i>	0 (-0.4)	0,4 (0.3)	0,8 (0.7)	1,1 (1.5)	1,5 (1.7)	1,5 (1.7)	1,5 (1.6)
Hagvöxtur í helstu viðskiptalöndum <i>GDP growth in main trading</i>	3,1 (2.8)	0,7 (0.8)	1,4 (1.6)	2 (1.9)	1,8 (1.8)	1,6 (1.6)	1,6 (1.6)
Alþjóðleg verðbólga <i>World CPI inflation</i>	7,8 (7.7)	5,3 (5.5)	2,3 (2.8)	2,2 (2.2)	2 (2)	1,9 (1.9)	1,9 (1.9)
Verð útflutts áls <i>Export price of aluminum</i>	31,4 (18.4)	-8,9 (-11.4)	4,7 (4.2)	3,9 (4.3)	3,6 (4.2)	3,4 (4.1)	1,9 (2.1)
Olíuverð <i>Oil price</i>	39,8 (42.1)	-14,8 (-14.5)	-5,5 (-8.6)	-5,8 (-5.6)	-4,9 (-3.8)	-4 (-2.9)	-3,2 (-2.3)

* Bráðabirgðatölur. *Preliminary figures*.